

I. Feladat

Adottak az alábbi történetmozzanatok és szövegtípusok a regényből. Válasszatok ki az egyiket, majd írjatok egy körülbelül egy oldalas fogalmazást. A feladatot írott dokumentum (.docs???) formában töltsétek fel!

- a) Tutajos leégett halászás közben, megírja gondolatait Bütyöknek – Bütyök képzeletbeli válaszlevele
- b) út a Balaton fele a vonaton – monológ
- c) Tutajos első napja Matula bácsinál – naplóbejegyzés

II. Olvassátok újra az alábbi részletet, majd oldjátok meg a feladatot!

„Arról persze nincs szó, mintha a valódi mama nem szeretne volna egyetlen gyermekét, de Piri mama anyai kitörései ellen nem tehetett semmit.

– Hát kié ez a gyerek tulajdonképpen? – berzenkedett néha a valódi mama.

– A tied, szívem, de én nevelem...

– Hagyd Piroskát, drágám, hadd szórakozzon. Te úgysem érsz rá – mondta ilyenkor Gyula Ákos, az atya.

És ez igaz volt, és ennek az állapotnak sok jó oldala is volt.

A fiú szülei mérnökök voltak. Az asszony vegyész, a férfi gépészmérnök, elfoglalt, dolgozó emberek. Ezenkívül, ha a fiú valamiben kitűnt – ami ritkán fordult elő –, jó volt az a gondolat, amit nem is mondtak ki, hogy: “A MI fiúnk!...”

De ha Gyula rossz fát tett a tűzre – ami gyakrabban megesett –, vagy valami vérszegény bizonyítvánnyal bátortalankodott haza, azonnal és kereken megmondták, hogy:

– Piroska nevelése...

Gyula tehát két anya közt nevelkedett, és nőtt is szépen. Két anya: több mint egy anya, s

ennek is megvolt az a jó oldala, hogy ha az egyik anya akart valamit, ami Gyulának ellenszenves volt, azt a másik anyával el lehetett intézni. Ha például Piri mama ragyogó májusban pulóvert erőszakolt rá, addig sóhajtozott, amíg anyja meg nem kérdezte: – Mi a bajod?

– Melegem van.

– Hát vedd le a pulóvert!

– Piri mama akarta.

– Vedd le!

Aztán kiment a konyhába.

– Piroska, megöled ezt a gyereket. Ilyenkor pulóver... mondtam neki, hogy vegye le.

Ha – ellenben – a számtannal volt baj, és a vegyész mama különféle extra példákat írt elő gyakorlatképpen gyermekének, Piri mama állt a sarkára.

– Meg akarod gyilkolni a gyermekedet, Terka? Szétmegy a feje a folytonos számolásban...

És Gyulának nem ment szét a feje. Szépen növekedett tovább, olyannyira, hogy legmagasabb volt az osztályban, de a sportorvos, aki az egész osztályt megvizsgálta, megnyugtatta az aggódó szülőket:

– Semmi baj. Bőséges, helyes táplálkozás, nyárra meg el kell küldeni valahova, ahol mindig a szabadban lehet, és jó ellátása is van.

– István! – mondta az idősebb Ladó. – Istvánhoz kellene elküldeni, ha nem lenne olyan kelekótya...

– Hát azt nem lehet éppen mondani, hogy “kelekótya” – sértődött meg az asszony, mert István a testvére volt, ámbár mintha nem is lettek volna testvérek. Gyula mamája szőke

volt, halk, törékeny, István pedig fekete, zömök és hangos. Istvánéhoz hasonló hanggal csak a doni kozák kórusban találkozik az ember, mert olyan dorombolóan mély volt, mintha hordóból beszélt volna.

– Már tavaly is hívta, de ott van az a nagy mocsár, folyó... István nem lehet folyton a gyerek sarkában.

– Tizennégy éves lesz, tud már magára vigyázni – gondolkodott hangosan az apa –, de majd meglátjuk a bizonyítványt. Kijelentem, hogy ha egyetlen hármasa lesz: nem megy sehova!

– A bizonyítvány s a gyerek egészsége – ugye? – nem tartoznak össze... de nem vitatkozni akarok. Ha éppen büntetni kell... – Elküldjük nyaralni, ugye?

– Nem! Beskatulyázzuk a lakásba, aztán jöhet a tébécé... Pazar logika!

A reggelizőasztal fölött ellentétes, talán kicsit ellenséges hullámok torlódtak.

A férfi később cigarettára gyújtott, s a cigarettafüstben megszélidültek az ellentétek is.

– Ne veszekedjünk, szívem: ugye, ne? És a tébécét se fessük a falra. Hát hogyan gondolja?

– Mindenképpen menjen a gyerek, de ha valamiből rossz jegye lesz – és itt a számtanra gondolok –, minden napra viszi magával a feladatokat. István majd ellenőrzi. Ilyen tekintetben István megbízható.

– Hát... – akart valamit mondani Ladó.

– Igenis, megbízható! – válaszolt a ki nem mondott gondolatra Ladóné, mire a férj elmosolyodott.

– Ha maga mondja, akkor természetesen: megbízható.

Mindezekből látható, hogy Tutajosnak semmi oka sincs öngyilkossággal fenyegetőzni, s a

vakációt elsötétítő fellegek is csak azért voltak, mert Gyula hitt bennük. De láthatjuk a csodálatos anyai ösztönt is, amely egyenesen a számtanra célzott, szinte előrevetve árnyékát a mai szerencsétlen napnak.

Gyula Lajos azonban nem tudott sem a tébécéről, sem erről a beszélgetésről. A tüdeje tökéletesen rendben volt, csak egyszerűen kicsit meghajolva járt – ami a gyors növés következménye –, és mintha keze-lába lazán lett volna törzséhez kötve. Egyszóval: Gyula úgy járt, mint ahogy egy tutajjoshoz illik, aki örvények felett egyensúlyoz, s a szárazföldön kacsázik, mint a tengerészek, és egyéb vízi emberek.”

Készítsetek interjút szüleitekkkel/nagyszüleitekkkel/rokonokkal. A feladat célja 3 embert megszólaltatni a családotokból, amiben arról kérdezitek őket, hogy mik szerettek volna lenni gyerekkorukban, hogyan jutottak el a jelenlegi szakmájukhoz. Kérdezzetek rá a ti első „megnyilatkozásokra” az esetleges mi lesz, ha nagy leszek kérdéskörben. Végül írjátok meg ti is, hogy jelenleg mik szeretnétek lenni, ha nagyok lesztek.

Fontos, hogy nem csapattagonként szükséges a mini-interjú, hanem összesen várunk 3 beszélgetést.

III. Olvassátok újra az alábbi részletet, majd oldjátok meg a feladatot!

„A megszokott utcák mintha ezen a délelőttön megváltoztak volna, megmosakodtak volna.

Nem volt itt semmiféle kelkáposztaszag, hanem vidám vagy tekintélyes emberek jártak,

vidám és játékos kutyusok, amelyek jövet még unottan nézték Gyula fájó fejét, sőt az egyik morgott is.

Most minden szép volt és jó. A forgalmi rendőr azonnal “szabadot” jelzett, amint odaértek, mintha azt mondta volna:

– Tessék, fiúk! Akiknek ilyen bizonyítványuk van, az a szódás kocsi várhat!

És ez a rendőr ugyanaz volt, aki még reggel keményen visszazavarta Tutajost a túlsó gyalogjáróra, mert Gyula belement a sárgába.

– Színvak maga, ifjú barátom? – csak éppen azt nem mondta, hogy: akinek hármasa van, ne ugráljon.

Mindez azonban rossz álm volt csupán. A rendőr most úgy tárta szét karját, mintha áldást akarna osztani a járókelő emberiségnek, de elsősorban Bütyöknek és Tutajosnak.

Bütyöknek úgy tele volt a szíve, hogy gyűrött zokésapkáját megemelte a rendőrnek, megköszönve az udvarias kiszolgálást mire – igen, ezt látta mindenki, még a bámészkodó verebek is a villanydrótról – a rendőr visszaszalutált.

Végeredményben és részletesen ezt a délelőttöt sem leírni, sem elmondani nem lehet.”

Bizonyára az olvasás során nektek is feltűnt, hogy az adott részletben a kitűnő bizonyítványok átvételét követően, mintha mindenki a főszereplők mellett lett volna. A történethez hozzájárul az is, hogy az elbeszélő miként segíti azt, hogy ennyire „megváltozzon” az addig szokásos környezet, utca, hangulat. Az alábbi lehetőségek közül egyiket kiválasztva engedjétek szabadon a fantáziátokat, legyetek kreatívak, alkossátok meg a részlet alapján a nyári szabadság hangulatát: kisfilm, reels-videó.

IV. Válaszd ki a helyes választ!

1. A két főhős az alábbi becenevekkel rendelkezett:
  - a) Tutajos és Pénzes
  - b) Bütyök és Csónakos
  - c) Tutajos és Bütyök
  - d) Csónakos és Boka

2. Milyen órán bámult ki az ablakon Tutajos?
  - a) matematika
  - b) kémia
  - c) fizika
  - d) biológia

3. Milyen üzenetet írt Büttyök a Tutajos elé tolt cédulára?
  - a) Ne csüggedj, Tutajos!
  - b) Ne aggódj, Tutajos!
  - c) Ne idegeskedj, Tutajos!
  - d) Ne búsulj, Tutajos!

4. Mit mondott Kengyel tanár úr Tutajosnak a javítás alkalmával?
  - a) Maga óriási képzelőerővel rendelkező egyén, Ladó.
  - b) Maga javíthatatlan álmodozó, Ladó.
  - c) Maga kitűnő tanuló, Ladó.
  - d) Maga reményvesztett álmodozó, Ladó.

5. Milyen kalapot viselt Kengyel tanár úr kedvese a tanévzáró ünnepségen?
  - a) szalmakalapot
  - b) bársonykalapot
  - c) nem viselt kalapot

d) szénából készült kalapot

6. Milyen segédeszközzel olvasták a fiúk a bizonyítványukat?

- a) újsággal
- b) füzetlap
- c) vonalzó
- d) nem használtak segédeszközt

7. Milyen ruhadarabot adtak Tutajosra az utazás során hajnalban?

- a) kabátot
- b) ködmönt
- c) kucsmát
- d) gallért

8. Hány éves Tutajos, amikor megkóstolja Matula bácsiéknál a bort?

- a) 13
- b) 15
- c) 14
- d) 12

9. Miért volt Gyula kétségbeesve, amikor belement a tüske a talpába?

- a) mert félt, hogy vérzik.

- b) mert új volt az ingje, és nem akarta tönkre tenni.
- c) mert új volt a nadrágja és nem akarta tönkre tenni.
- d) mert félt, hogy Matula bácsi gyorsan fog menni és ott hagyja őt.

10. Ki volt Csikaszk?

- a) macska
- b) kutya
- c) kánya
- d) vadliba

V. Javítsd ki az alábbi helytelen kijelentéseket a regény alapján! Segítségére lehet, hogy a kijelentések időrendi sorrendben követik egymás.

1. Tutajos a Szamoson nyaralt, ekkor kapta a becenevét.
2. Éljen, Lajos bácsi, éljen a Viszkető Kofa!
3. Piri mama a mosást követően becsomagolta az útra Tutajos ünneplő ruháját.
4. Atyámfia, „mazsolába mennek a lovak”!
5. Szandált hoztam, meg ilyenkor jól fog a csizma is.
6. Leves nélkül van mártogatás.
7. U. I A papír a kezemtől körömvirágolaj-illatú.
8. Gyulánk kényelmesen ült a hatalmas karosszékben, melyet Nancsi néni öreg lepedővel takart le.
9. Nem hát. Ötven méter zsinórt nem lehet csak úgy lenyelni.
10. – Pontyot fogtunk, Csikaszk....